

Geachte mevrouw Minister Wiersma,

Dank u voor de mogelijkheid om te reageren op de ontwerp-AMvB **Dierwaardige Veehouderij**. Mijn conclusie is: deze voorstellen zijn te minimalistisch en missen de ambitie die nodig is om een dierwaardige sector te realiseren.

Tekorten in het voorstel

1. Moederzorg bij kalveren

Kalfjes moeten minimaal de eerste levensweken bij hun moeder kunnen blijven voor zowel fysiologische als sociale ontwikkeling. Het voorstel verbiedt vroege separatie niet, waardoor gezondheidsproblemen en gedragsstoornissen worden geaccepteerd als norm.

2. Groepshuisvesting en sociaal contact

Onderlinge interactie is een basisbehoefte van jonge dieren. De schadelijkheid van individuele kalverhokken is voldoende aangetoond. Vervulling van deze basisbehoefte hoort wettelijk verplicht te worden.

3. Verplichte weidegang

Voor melk- en vleesvee is weidegang geen luxe, maar een mentale en fysieke vereiste. Binnenhouden op roostervloeren ondermijnt bewegingsvrijheid en natuurlijk gedrag.

4. Voeding en ligcomfort

Dieren ervaren frequent maagproblemen door ijzerarme voeding en gebrek aan ruwvoer. Harde, vieze roostervloeren veroorzaken pijnlijke gewrichten en verwondingen. Een dierwaardige inrichting vergt zachte ligplekken, constante beschikbaarheid van ruwvoer en een stabiel stalklimaat.

Dierenwelzijn als uitgangspunt, niet randvoorwaarde

Dierenwelzijn moet het vertrekpunt zijn, niet een concessie binnen economische randvoorwaarden. Beslissingen mogen geen keuze zijn tussen dierenwelzijn en bedrijfseconomische belangen. Een écht dierwaardig beleid plaatst het dier centraal en niet de productie.

Aanvullende argumenten uit het RVS rapport ‘Te heet onder onze voeten’

Het recente advies van de RVS benadrukt dat welzijn niet los kan worden gezien van ecologische en klimaatgezondheid:

- Volgens de RVS is een gezonde planeet een noodzakelijke voorwaarde voor gezondheid — waarbij het overschrijden van zes planetaire grenzen (zoals klimaatverandering en biodiversiteitsverlies) rechtstreeks leidt tot risico's zoals

hittestress en verminderde diergezondheid.

- Hittestress kan al ontstaan bij temperaturen boven circa 21 °C en leidt tot uitdroging, stress en zelfs verhoogde sterfte bij dieren.
- Beleidsvorming dient planetaire gezondheid integraal mee te wegen, niet in vakjes — dat betekent ook dat vee- en klimaatbeleid coherent moeten zijn.
- Ook dit ene RVS-advies biedt ondersteuning voor de stelling dat welzijnsmaatregelen niet vrijblijvend kunnen zijn. Ze zijn onderdeel van een bredere overgang naar een landbouwsysteem dat sociaal, ecologisch en ethisch houdbaar is.

Aan te brengen aanpassingen

- a. Verbied vroegtijdige scheiding van moeder en kalf.
- b. Maak groepshuisvesting voor jongvee wettelijk verplicht.
- c. Stel weidegang voor alle vlees- en melkvee verplicht.
- d. Verbied voeding en huisvesting die hittestress, maagzweren en gewrichtspijn veroorzaken.
- e. Leg dierenwelzijn vast als wettelijk uitgangspunt, niet als compromis.
- f. Integreer diergezondheid met klimaat- en milieubeleid in coherente regelgeving.

Het huidige voorstel is bureaucratisch en afwachtend. Terwijl dieren dagelijks structureel leed ervaren, draait het convenant uit op zachte afspraken zonder afdwingbaarheid. Ik dring er bij u op aan: wees barmhartig en ambitieus, neem wetgeving als basis en voer een wezenlijke transitie door vóór 2040.

Met vriendelijke groet,
Hans Kwast